

KASTE

1. KASTE ON SAKRAMENTTI

”Sakramentti” sanaa ei ole Raamatussa. Se on vanha kirkon käyttämä sana, joka tulee latinasta ja tarkoittaa pyhää toimitusta. Luterilaisessa opissa sakramentilla tarkoitetaan pyhää toimitusta, jonka Jeesus itse henkilökohtaisesti on käskennyt toteuttaa ja jossa on mukana joku näkyvä elementti. Tämän ehdon täyttäviä toimituksia on Raamatussa kaksi: kaste ja ehtoollinen. Kasteen näkyvä elementti on vesi ja Jeesuksen käsky kasteesta on kohdassa Matt. 28:18-20. Ehtoollisen näkyvä aine on leipä ja viini. Jeesuksen käsky ehtoollisesta löytyy kohdista 1. Kor. 11:23-25 tai Mark. 14:22-25.

Katolilaiset ja ortodoksit käyttävät sanaa sakramentti laajemmin. Heidän mukaansa sakramenteja on vielä viisi lisää. Osa niistä on Jeesuksen käskemiä ja osassa on näkyvä aine, mutta missään näitä kumpiakin ei ole yhtä aikaa. Siksi niitä ei sanota luterilaisessa kirkossa sakramenteiksi.

Kasteessa on näkyvä aine ja Jeesuksen käsky sitä varten, että kyseessä on hyvin tärkeä toimitus meidän uskomme ja meidän pelastuksemme näkökulmasta. On helpompi uskoa, kun voi aisteillaan havaita ja todistaa tapahtuman, joka Raamatussa on Jeesuksen käskemä ja Jumalan tahdon mukainen. Jokainen kastettu ihminen voi tarkistaa kirkon kirjoista, että hänelle on ihan oikeasti tehty jotain, minkä Jeesus on käskennyt. Kaste ei siis ole vain uskon asia, vaan se on jotain oikeasti tapahtunutta. Pelkän mielikuvituksen varassa on vaikea uskoa.

2. MITÄ KASTEESSA TAPAHTUU?

a) ihminen liitetään Jeesukseen

Kaste on valtavan suuri Jumalan teko, josta kaikkein ytimekkäin opetus löytyy Roomalaiskirjeen 6. luvusta.

”3. Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. 4. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. 5. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän. 6. Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. 7. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. 8. Mutta jos kerran olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan. 9. Tiedämme, että koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen. 10. Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle. 11. Ajatelkaa tekin samoin itsestänne: te olette kuolleet pois synnistä ja elätte Jumalalle Kristuksessa Jeesuksessa.” (Room. 6:3-11)

Rippikoulussa pyydän ennen kasteoppituntia isoisia piirtämään minulle luonnollisen kokoisen kuvan Jeesuksesta. Oppitunnin aluksi jokainen leiriläinen askarteleo itsestään paperinukan ja kirjoittaa siihen nimensä. Seuraavaksi esittelen heille normaalin kastepöydän kaikkine tavaroineen. Ainoa ero on, että kastemaljassa ei ole vettä vaan liimaa. Seuraavaksi jokainen rippikoululainen käy ”kastamassa” paperinukkensa liima-astiassa ja liimaa sen kiinni Jeesusta esittävään kuvaan. Sitten minä voin ottaa sen Jeesuksen kuvan ja kuljettaa sitä ihan minne vain, ja kaikki kastetut paperinuket kulkevat sinne minne Jeesuskin. Juuri näin käy oikeassa kasteessakin. Paavali käyttää hieman eri sanoja, mutta asia on sama. Lue edellinen kohta uudelleen, erityisesti jakeet 3-5, 8 ja 10-11.

Kastettu ihminen on kiinnitetty Jeesukseen. Tämän vuoksi ihminen seuraa perässä sinne, minne Jeesuskin menee. Jeesus kuoli ja haudattiin, ja hän nousi ylös ja meni taivaaseen. Jokainen Jeesukseen kastettu kuolee ja haudataan, mutta kasteen vuoksi syntinen ihminen saa uskoa, että hänkin nousee kuoltuaan ylös haudasta ja pääsee taivaaseen. Hän siis kulkee sinne, minne Jeesuskin, koska on kastettu kiinni häneen.

Jeesukseen liittäminen on kasteessa kaikkein tärkeintä, sillä kun ihminen on kiinni Jeesuksessa, siitä seuraa monia muita hyviä lahjoja.

b) kastettu saa synnit anteeksi ja syntyy uudelleen

Raamatussa synti on kuoleman vakava asia. Jo paratiisista asti on ollut laki:

”Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma.” (1. Moos. 2:17). Paavali kirjoittaa saman: *”Synnin palkka on kuolema” (Room. 6:23).* Tästä seuraa automaattisesti, ettei syntiä voida pyyhkiä pois ilman, että joku kuolee: *”eikä anteeksianto ole mahdollinen, ellei vuodateta uhrivertä.” (Hepr. 9:22).*

Kasteessa meidät liitetään Jeesuksen kuolemaan, eli Jeesuksen kuolema lasketaan meidän kuolemaksi. Tämän Paavali selitti edellä Roomalaiskirjeessä, mutta sama käy ilmi myös Kolossalaiskirjeestä: *”Häneen teidät on yhdistänyt ympärileikkaus, jota ei ole ihmiskäsin tehty, Kristuksen ympärileikkaus, jossa syntinen luonto riisutaan pois. Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista.” (Kol. 2:11-12).*

Jeesukseen liittämisestä seuraa siis syntien anteeksi antaminen. Tämän vuoksi sanotaan, että ihminen syntyy uudesti kasteessa. Ensimmäisen kerran synnyttyään ihminen on syntynyt syntisenä. *”Syntinen olin jo syntyessäni, synnin alaiseksi olen siinnyt äitini kohtuun.” (Ps. 51:7)* Kasteessa ihminen vapautetaan tämän synnin vallasta. Se on niin suuri asia, että Raamattu puhuu asiasta uudesti syntymisenä. Tästä Jeesus puhuu Nikodemuksen kanssa: *”Jeesus vastasi hänelle: ’Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny uudesti, ylhäältä, hän ei pääse näkemään Jumalan valtakuntaa.’ Nikodemos kysyi: ’Miten joku voisi vanhana syntyä? Miten joku voisi mennä takaisin äitinsä kohtuun ja syntyä toisen kerran?’ Jeesus vastasi: ’Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan.’” (Joh. 3:3-5)*

Tämän jälkeen Jumala ei enää katso ihmisen syntejä, vaan Hän katsoo Jeesuksen pyhyyttä, jonka Hän on lahjoittanut kastetulle. *”Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne.” (Gal. 3:27)*

Niin pienestä kuin vain jaksan muistaa, minulle on jostain iskostunut mielikuva viimeisestä tuomiosta: Siellä on paljon väkeä, ja minä olen heidän joukossaan. Jossain vaiheessa kajahtaa tuomarin pöydän takaa syvä ja tumma ääni: "Marko Sagulin". Siinä vaiheessa minä teen pikaisen silmäyksen ympärilleni ja näen Jeesuksen. Hyppään hänen selkensä taakse ja huikkaan: "täällä". Jumala katsoo lasiensa yli ja huomaa, että puhtaalta näyttää, koska hän näkee vain Jeesuksen. Ja kun Jumala alkaa selata seuraavaa nimeä kirjastaan, minä luiskahdan Jeesuksen selän takaa paratiisiin puolelle.

Tätä samaa asiaa symbolisoi papin alba, kastettavan lapsen ristiäispuku, rippikoululaisen alba ja morsiamen valkoinen puku. Mitään väliä ei ole sillä, mitä laitot alle. Lopulta kaikki näyttävät samalta. Valkoinen puku peittää ja päälle jää vaan puhdasta. Se, joka pukee päällensä Kristuksen, näyttää valkoiselta, vaikka synnit olisivat kuinka mustia tahansa. Kaste on väline, jolla Kristus puetaan päälle.

c) Pyhä Henki lahjoitetaan kasteessa

Raamattu opettaa, että kasteessa ihmiselle lahjoitetaan Pyhä Henki. *"Pietari vastasi: 'Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntyneenne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen.'"* (Ap. t. 2:38)

Johannes Kastaja vertaa omaa parannuksenkastettaan Jeesuksen kasteeseen: *"Minä olen kastanut teidät vedellä, mutta hän kastaa teidät Pyhällä Hengellä."* (Mark. 1:8) Jeesuksen asettamaan kasteeseen kuuluu Pyhän Hengen lahja. Ja näin kuuluu ollakin, koska Jeesukseen kastettu on Jeesuksen oma, eikä kukaan voi olla Jeesuksen oma ilman Pyhää Henkeä: *"Mutta se, jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei ole hänen omansa."* (Room. 8:9).

d) kasteessa ei anneta nimeä

On väärin luulla, että lapselle annetaan kasteessa nimi. Suomalaiseen salamyhkäisyyteen on vain kuulunut pitää lapsen nimi salassa kasteeseen asti. Pidempään salailua kun ei voi jatkaa. Nimi on julkistettava viimeistään kastetilaisuudessa, koska ketään ei kasteta ennen kuin hänellä on nimi. Nimen on oltava tiedossa kastehetkellä, jotta Jumala voi kutsua kastettavan omakseen nimeltä: *"Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun."* (Jes. 43:1). Yleisestä käytännöstä johtuen on tullut tavaksi pitää kastetta nimen antamisen juhlanä, mutta se on täysin väärä käsitys.

e) kaste liittää ihmisen Kristuksen seurakuntaan, mutta ei organisaatioon

Monesti opetetaan, että kasteessa ihminen otetaan Jumalan lapseksi ja seurakunnan jäseneksi. Tämä pitää ja ei pidä paikkaansa – riippuen siitä, mitä seurakunnalla tarkoitetaan. Kaste liittää meidät Kristukseen ja meistä tulee osa Jumalan seurakuntaa, johon kuuluvat kaikki maailman Jumalan lapset. Jumala ei kuitenkaan liitä kasteella ketään mihinkään organisaatioon, kuten esim. luterilaiseen kirkkoon. Vasta kastettu ihminen voi olla luterilaisen

seurakunnan jäsen, joten luterilaisen kirkon sääntöjen mukaan lapsi liitetään seurakuntaan heti, kun se on mahdollista, eli kastejuhlan yhteydessä.

3. KUMPI ON TÄRKEÄMPI, USKO VAI KASTE?

Monesti kuulee väitteitä: ”usko on tärkeämpi kuin kaste” ja ”ei kaste pelasta, vaan usko”. Jos usko on kaikkein tärkein asia, silloin minä voisin yhtä hyvin väittää: ”Ei Jeesus pelasta, vaan usko”. Tietenkin on selvää, että Jeesus pelastaa ja usko pelastaa, koska uskossa on kyse juuri Jeesukseen uskomisesta. Mutta samalla tavalla tilanne on kasteen kanssa.

Raamattu sanoo ainakin viisi asiaa, jotka pelastavat:

- a) *”Armasta JUMALA on teidät pelastanut antamalla teille uskon. Pelastus ei ole lähtöisin teistä, vaan se on Jumalan lahja. Se ei perustu ihmisen tekoihin, jottei kukaan voisi ylpeillä.” (Ef. 2:8-9)*
- b) *”Ei kukaan muu voi pelastaa kuin HÄN [Jeesus]. Mitään muuta nimeä, joka meidät pelastaisi, ei ole ihmisille annettu koko taivaankannen alla.” (Ap. t. 4:12)*
- c) *”Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt KASTE.” (1. Piet. 3:21)*
- d) *”USKOSI on pelastanut sinut.” (Luuk. 7:50)*
- e) *”Mehän uskomme, että meidät pelastaa yksin Herran Jeesuksen ARMO.” (Ap. t. 15:11)*

Jos olemme sitä mieltä, että Jeesus ja usko pelastavat, niin Raamatun mukaan meidän on uskottava sekin, että kaste pelastaa (kohta c). Koska kaikki nämä viisi kohtaa käyvät ilmi Raamatun lehdistä, eikä meillä ole oikeutta parannella Jumalan sanoja, ainoa vaihtoehto on uskoa, että ne kaikki ovat voimassa yhtä aikaa. Ja niinhän asia juuri onkin:

a) Jumalan luoma ihminen ei pystynyt elämään Hänen tahtonsa mukaan. Koska ihminen ei kyennyt pelastamaan itseään, Jumala laati suunnitelman. Ensin hän teki Israelin kansan yhdestä ainoasta ihmisestä, Abrahamista. Tälle kansalle hän antoi oman lakinsa heitä ohjaamaan ja lähetti profeettoja julistamaan tulevasta Messiaasta. Lopulta aika oli kypsä sille, että Jumala teki oman Poikansa ihmiseksi ja antoi tälle tehtäväksi kuolla ihmisten puolesta. Sitten hän antoi ihmisille käskyn levittää sanaa Kristuksesta ympäri maailman. Aikojen lopussa Jumala luo uuden taivaan ja maan. Tämän monen vuosituhatvuotisen suunnitelman hän teki vain siksi, että ihminen ei itse pystynyt itseään pelastamaan. Jumala siis pelastaa.

b) Jumalalla ei kuitenkaan ollut mitään mahdollisuutta pelastaa ihmistä ohjeita antamalla. Ihminen kun ei koskaan osaa noudattaa niitä ohjeita ja elää synnittömästi. Jumalan täytyi siis itse puuttua asiaan. Ainoa tapa oli, että yksi synnitön ihminen kärsi sen rangaistuksen, mikä kuului synnin tekijälle. Koska ihmisistä ei kukaan siihen pystynyt, Jeesus syntyi itse ihmiseksi. Jumalan Pojan ristin kuoleman tähden jokainen ihminen voi päästä taivaaseen. Jeesus siis pelastaa.

c) Jumalan suuret pelastustyöt ovat tapahtuneet 2000 vuotta sitten. Jeesuksen kuolemaa valmistavat tapahtumat ovat tapahtuneet jopa tuhansia vuosia ennen sitä. Kuinka siis on mahdollista, että tämän päivän kristitty voisi olla niistä millään tavalla osallinen? Yleensä tarjotaan vastaukseksi uskoa. Se tarkoittaisi, että ihminen voisi uskollaan tehdä jotain

pelastumisensa hyväksi. Usko olisi jotain, jolla ihminen voisi itse liittää itsensä kiinni Jeesukseen. Ei näin! Siksi Jeesus juuri käski kastaa ihmisiä, jotta Jumalan tekojen sarja voisi jatkua. Ensin Jumala teki kosmisen suuria asioita, kun hän loi maailman ja ihmiset. Sitten hän teki koko ihmiskuntaa koskevia asioita, kun hän antoi meille Sanansa ja kertoi tahtonsa. Lopulta hän kumartui jokaisen yksityisen ihmisen puoleen, kun hän käski kastaa meidät. Kasteessa pieni ihminen liitetään Jumalan suurten pelastavien tekojen sarjaan. Kastettu ihminen saa uskoa, että kaikki suuret Jumalan teot ja Jeesuksen ristin kuolema ovat hänen henkilökohtaista omaisuuttaan, koska hänet on kasteessa liitetty Jeesukseen. Siksi kaste pelastaa.

d) Usko tarkoittaa sitä, että ensin Jumala tekee jotain, ja sitten ihminen voi turvautua tähän Jumalan tekoon. Jos mitään ei ole tapahtunut, ei ole mitään, mihin uskoa. Jos ihmistä ei ole kastettu, ei Jumala ole liittänyt häntä Jeesukseen. Silloin ihmisen täytyy tehdä jotain itse. Ja tässä vaiheessa uskoa käytetään helposti väärin. Luullaan, että oma usko liittää ihmisen Jeesukseen. Näin ei käy. Sitä vastoin kastetulla ihmisellä on jotain, mihin luottaa ja uskoa. Kaste on liittänyt hänet Jeesukseen ja usko ottaa sen suuren lahjan vastaan. Siksi usko pelastaa.

e) Jumalan armo tarkoittaa koko tätä suurta suunnitelmaa maailman luomisesta aina siihen asti, kun yksittäinen ihminen liitetään Jeesukseen kasteessa. Jumalan sydämen asenne ihmisiä kohtaan on rakkaus. Mutta koska Jumala on myös pyhä, hän ei voi hyväksyä syntiä. Armo on ainoa ratkaisu. Koko tämä massiivinen suunnitelma on puhdasta armoa, jota ihminen ei ole mitenkään ansainnut. Siksi armo pelastaa.

On siis täysin asiaankuulumatonta verrata uskoa ja kastetta. Ilman kastetta ihmisellä ei ole mitään, mihin uskoa. Uskosta tulee vain ihmisen oma suoritus ja ansio Jumalan edessä. Mutta samoin ilman uskoa kasteella ei ole merkitystä. Vaikka Jumala olisikin kasteen lahjan antanut, ihminen, joka ei luota tähän lahjaan, on torjunut sen. Kasteen ja uskon paremmuudesta väittelemineen on siis sama, kuin väittelisi siitä, täytyykö autossa olla pyörät vai moottori. Jos toinen puuttuu, toisesta ei ole hyötyä.

4. KUMPI ON OIKEIN, LAPSIKASTE VAI AIKUISKASTE?

Kaste on täysin Jumalan teko, joka lahjoittaa meille pelastuksen, ja joka ei vaadi mitään ihmisen omia kykyjä tai hyvyttä. Siksi on mielestäni itsestään selvää, että myös lasten kuuluu saada tämä lahja.

Jos ihmistä ei ole kastettu lapsena, on hänet kastettava aikuisena. Aikuiskaste on siis oikein, mutta lapsikasteen kieltäminen on väärin. Koska Raamattu selvästi opettaa, että pelastus on Jumalan lahja, ei ihminen voi tai saa tehdä sääntöjä siitä, millainen ihminen on lahjan arvoinen.

Usein sanotaan, että ihmisen pitää uskoa ennen kuin hänet voidaan kastaa. Jos ihmistä ei ole kastettu, Jumalan täytyy tietysti ensin antaa epäuskoiselle ihmiselle ymmärrys ja usko siihen, että Jeesus on maailman Vapahtaja, jotta hän haluaa kääntyä kristityksi. Mutta kukaan ei voi

todella uskoa ja luottaa kuuluvansa pelastettujen joukkoon, jos häntä ei ole liitetty Jeesukseen tai hänelle ei ole lahjoitettu Pyhää Henkeä. Suuri virhe tapahtuu, jos ihmistä vaaditaan tekemään jotain, jotta hän olisi oikeanlainen ottamaan Jumalan lahjan vastaan. Seuraava kohta puhuu juuri päinvastaista.

"Vain muutama ihminen, kaikkiaan kahdeksan, pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi, että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus, hänen, joka on mennyt taivaaseen ja istuu Jumalan oikealla puolella ja jolle on alistettu enkelit, vallat ja voimat." (1. Piet. 3:20b-22)

Raamattu opettaa selvästi, että kasteen idea ei ole siinä, että ihminen itse olisi luopunut saastaisesta elämästä tai tehnyt jotain muuta hyvää pelastumisensa eteen. Tilanne on juuri päinvastoin: Jumala toimii kasteessa, ei ihminen. Jumala teki liiton ihmisen kanssa. Raamattu ei sano edes, että ihminen ja Jumala tekivät yhdessä liiton. Liiton tekee yksin Jumala. Syntinen ihminen ei ole tasapuolinen kumppani pyhälle Jumalalle.

Tämän vuoksi lapsi on täysin yhtä pätevä liittolainen Jumalalle kuin aikuinen. Ja yhdellä tapaa lapsi on vielä parempi. Vastasyntynyt vauva ei näet osaa tehdä sitä virhettä, että hän luulisi voivansa olla oman uskonsa ansiosta Jumalalle kelpaava. Ihminen kelpaa vain Jeesuksen tähden, ja kasteessa ihminen liitetään Jeesukseen.

Eri kirkkokuntien suurin erimielisyys kasteen suhteen liittyy siihen, pitääkö kastaa aikuisena vai lapsena. Kristillinen kirkko on aina kastanut lapsia. Jo heti apostolien jälkeisen sukupolven kirkonmiehet kirjoittivat, että lasten kastamisen tapa on peritty itse apostoleilta, jotka olivat olleet Jeesuksen henkilökohtaisessa opetuksessa. Lapsikasteen vastustaminen tuli kuvioon mukaan vasta uskonpuhdistuksen aikoihin 1500-luvulla.

Usein esitetään myös ajatus, että lapsen täytyy saada valita, ottaako hän kasteen. Minun korvaani kysymys on täysin samanarvoinen, kuin jos sanottaisiin: "lapsen pitää saada itse valita, pelastaako Jumala hänet vai ei". Minä en halua jättää tätä valintatilannetta lapsilleni, jos sellaisia minulla joskus on. Haluan, että heille lahjoitetaan kaikki pelastukseen tarvittava heti syntymän jälkeen. Jos he aikuisina haluavat irrottautua Jeesuksesta, niin se on heille vapaaehtoista – ja nykyisen uskonnonvapauslain myötä helppoa.

Eräs tärkeä lapsikasteen puolustus on kasteen esikuva, ympärileikkaus. Ympärileikkaus oli liiton merkki ja kaikki ympärileikatut kuuluivat Jumalan kansaan. *"Tämä ehto teidän on täytettävä siinä liitossa, jonka olen tehnyt sinun ja sinun jälkeläistesi kanssa: teidän tulee ympärileikata jokainen mies ja poikalapsi. Leikkauttakaa pois esinahkanne. Tämä on merkinä liitosta, joka on meidän välillämme, minun ja teidän." (1. Moos. 17:10-11)*

Raamattu sanoo, että kaste on samassa asemassa kuin ympärileikkaus: *"Häneen teidät on yhdistänyt ympärileikkaus, jota ei ole ihmiskäsin tehty, Kristuksen ympärileikkaus, jossa syntinen luonto riisutaan pois. Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista. Te olitte kuolleita rikkomustenne ja ympärileikkaamattomuutenne vuoksi, mutta Jumala teki teidät eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Hän antoi meille kaikki rikkomuksemme anteeksi, hän kumosi meitä rasittavan velkakirjan kaikkine määräyksineen ja teki sen mitättömäksi naulitsemalla sen ristiin." (Kol. 2:11-14)*

Niin kuin ympärileikattu kuului juutalaiseen kansaan ja vanhaan liittoon, niin kastettu kuuluu Jumalan lapsiin ja uuteen liittoon. Ympärileikkaus tehtiin 8 päivän vanhalle lapselle. Tosin aikuinenkin voitiin ympärileikata, jos häntä ei ollut ympärileikattu lapsena (esim. pakana, joka halusi kääntyä juutalaiseksi). Jumala kutsui jo Vanhan testamentin aikana pienen lapsen omakseen, eikä hänen toimintatapansa ole siitä muuttunut. Tästä Pietarikin sanoo puheessaan: *"Pietari vastasi: 'Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lupaus tarkoittaa, TEITÄ JA TEIDÄN LAPSIANNE, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etällä - keitä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.'"* (Ap. t. 2:38-39).

5. KUMPI ENSIN, USKO VAI KASTE?

Ne kirkot, jotka kastavat lapset, uskovat, että Raamatun mukaan Pyhä Henki lahjoitetaan kasteessa, ja että tämä kasteessa lahjoitettu Pyhä Henki synnyttää uskon. Ne kirkot, jotka kastavat vasta aikuisena, uskovat, että kaste ei lahjoita Pyhää Henkeä eikä uskoa, vaan että ihmisen täytyy olla uskossa, jotta hänet voidaan kastaa.

Esimerkiksi luterilaisessa kirkossa uskotaan, että lapsetkin kuuluu kastaa, jotta heille lahjoitettaisiin Pyhä Henki ja usko – ja jotta he olisivat kiinni Kristuksessa ja pelastuisivat. Lapsi voi kyllä myöhemmin olla uskomatta, jos hän ei halua uskoa. Tai hän saattaa kasvaa pois kasteen armosta, jos hän ei saa opetusta. Kuitenkin hänelle annettiin kasteen yhteydessä kaikki, mitä pelastukseen tarvitaan.

Aikuiskastetta kannattavissa seurakunnissa uskotaan, että kasteesta ei ole hyötyä, jos ihminen ei ensin usko. Tällöin viitataan yleensä kohtaan: *"Joka sen uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen."* (Mark. 16:16) Perusteluna käytetään sitä, että tässä mainitaan ensin usko ja vasta sen jälkeen kaste. Tämä perustelu on heikko, koska aina kun on kyse kahdesta sanasta, ne on laitettava peräkkäin. Jos sanajärjestyksellä ei ole väliä, paikkojen valinta on hankalaa, koska lukija saattaa pitää kumpaa vaihtoehtoa tahansa kannanottona asioiden tärkeysjärjestyksestä. Niin käy usein juuri tämän kohdan suhteen. Alkukielessä Markus käyttää kuitenkin kreikan verbeistä partisiippimuotoja, eli sanatarkasti käännös kuuluu: "joka on uskossa ja on kastettu". Kirjaimellisesta käännöksestä käy ilmi, että tässä ei ole haluttu puhua järjestyksestä, vaan siitä, pelastukseen tarvitaan sekä usko että kaste.

Jos sanajärjestyksestä halutaan tästä huolimatta pitää tärkeänä asiana, Raamatusta löytyy kolme muuta kohtaa, joissa järjestyks on toinen.

Ensiksi Jeesus sanoo lähetyskäskyssä: *"...tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä... ja opettakaa heitä..."* (Matt. 28:19-20). Sanajärjestyksen perusteella Jeesus käskee ensin kastaa ja vasta sitten opettaa. Juuri näinhän tapahtuu lapsikasteessa. Lapsi kastetaan, ja sitten kun hän kasvaa, häntä opetetaan siihen uskoon, johon hänet on kastettu. Ja vaikka kyse olisi aikuiskasteesta, niin silloinkin tuon Raamatun kohdan sanajärjestyksen perusteella ihminen täytyisi ensin kastaa ja vasta sitten opettaa hänelle uskoa Jeesukseen.

Toinen kohta on Jeesuksen puheesta Nikodemoksen kanssa. *"Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan."* (Joh. 3:5). Pelkän sanajärjestyksen perusteella ihminen täytyisi ensin kastaa (syntyä vedestä) ja sen jälkeen tämän täytyisi uskoa (syntyä Hengestä – Ilman Pyhää Henkeähän kukaan ei voi uskoa – *"Mutta se, jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei ole hänen omansa."* (Room. 8:9)).

Kolmas sanajärjestys löytyy kohdasta: *"hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät. Tämän Hengen hän vuodatti runsaana meidän päällemme Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta"* (Tit. 3:5-6). Tämä on monella tapaa upea kohta kasteesta. (Pesulla Uudessa testamentissa viitataan kasteeseen.) Ja tässä kohdassa sanotaan, että pesun yhteydessä me synnymme uudesti, eli tulemme uskoviksi ja pelastuksesta osallisiksi. Lisäksi Pyhä Henki lahjoitetaan, ja Henki uudistaa meidät.

Jos siis sanajärjestyksillä perustellaan asioita, on lapsikaste perustellumpi vaihtoehto. Mutta kyse ei mielestäni ole sanajärjestyksistä, vaan siitä, että Jumala toimii kasteessa. Jumalan toiminta ei edellytä ihmisen omaa toimintaa. Ihminen on kuollut synteihinsä, eikä kuollutta herätä eloon kukaan muu kuin Jumala. Tämä käy hyvin ilmi juuri edellä mainitusta Tituksen kirjeen kohdasta. Jumalan pelastus ei ole minkään meidän hyvän tekomme ansiota – ei edes uskon – vaan ainoastaan Jumalan armon ansiota.

6. MONTAKO KERTAA VOI KASTAA?

Raamattu sanoo: *"Yksi on Herra, yksi usko, yksi kaste!"* (Ef. 4:5) Jos kaste on ymmärretty niin kuin Raamattu opettaa, johtopäätös on automaattisesti, että yksi kaste riittää. Kaste on täysin Jumalan suorittama pelastusteko. Tämän vuoksi on syntiä ja Jumalan epäilemistä, jos kuvitellaan, että kaste pitää uusia siinä vaiheessa, kun ihminen on "valmiimpi" kastetta varten. Jumala tekee kaiken työnsä täydellisesti. Kun hän on liittänyt ihmisen Jeesukseen, ei sitä työtä tarvitse parannella.

Yleisin syy uudelleen kastamiseen onkin juuri se, että ihminen itse tai seurakunta toteaa, että ihmisen pitää ensin olla uskossa ja tällä tavoin tulla kelvolliseksi ottamaan kaste vastaan. Syntinen ihminen ei koskaan ansaitse syntien pois pesemistä. Tämän vuoksi syntisen lapsen ja syntisen aikuisen kastaminen on yhtä pätevää. Kasteessa Jumala lahjoittaa syntien anteeksi antamisen ja liittää Jeesukseen.

Ympärileikkaus toimii tässäkin hyvänä vertauskuvana. Kerran ympärileikattu ihminen kuului juutalaiseen kansaan ja vanhaan liittoon. Toinen ympärileikkaus on lääketieteellisesti mahdotonta. Yhtä mahdotonta on, että tarvittaisiin toinen kaste.

Jos ihmistä itseään alkaa epäilyttää, riittääkö hänen kasteensa, niin voi mennä "uudelleen kasteelle" eli ehtoolliselle. Jeesus lahjoittaa itsensä ihmiselle myös ehtoollisen kautta. Kaste ja ehtoollinen ovat asetettu myös uskon vahvistukseksi. Kun ihminen näkee, että hänelle tehdään tai on tehty jotain, mitä Raamatussa käsketään, on helpompi uskoa myös tekoon liittyvä Raamatun lupaus. Jeesus sanoo: *"Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja*

minä pysyn hänessä.” (Joh. 6:56) Kaste on asetettu ihmisen liittämiseksi Jeesukseen. Ehtoollinen on sitä varten, että ihminen pysyy kiinni Jeesuksessa. Totta kai Jumala pitää kiinni jo pelkän kasteen tähden, mutta kyse onkin siitä, että ehtoollisella ihmisen uskoa vahvistetaan, ettei hän luopuisi kasteen lahjasta. – Siis yksi kaste, mutta ehtoollista riittävän usein.

7. MITEN KÄY KASTAMATTOMAN LAPSEN, JOS HÄN KUOLEE?

”Joka sen uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.” (Mark. 16:16) Tässä kohdassa ei sanota tarkasti, miten käy sen, joka uskoo, mutta jota ei ole kastettu. Luulen, että se johtuu siitä, että ihmisellä on vasta sitten jotain, mihin uskoa, kun hänet on liitetty kasteessa Kristukseen. Tämä kohta sanoo kuitenkin selvästi, että sekä usko ja kaste yhdessä tarvitaan pelastukseen. Sama käy ilmi Johanneksen evankeliumista. *”Jeesus vastasi hänelle: ’Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny uudesti, ylhäältä, hän ei pääse näkemään Jumalan valtakuntaa.’ Nikodemos kysyi: ’Miten joku voisi vanhana syntyä? Miten joku voisi mennä takaisin äitinsä kohtuun ja syntyä toisen kerran?’ Jeesus vastasi: ’Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan.’” (Joh. 3:3-5)* Tässä kohdassa Jeesus itse opettaa kasteesta. Vedellä tarkoitetaan tietenkin kastetta ja Hengellä sitä Pyhää Henkeä, jonka Jumala lahjoittaa kasteessa. Jeesus siis sanoo, että tarvitaan sekä vedestä että Hengestä syntyminen, jotta päästään Jumalan valtakuntaan.

Kirkot, jotka eivät hyväksy lapsikastetta, opettavat kahta vaihtoehtoa lasten suhteen. Ensimmäisen mukaan uskovien vanhempien lapset syntyvät uskovina tai synnittäminä. Toisen version mukaan pelkkä usko riittää pelastukseen. Nämä ajatukset ovat luonnollisia siksi, että on kiusallista ajatella mahdollisuutta, että pieni lapsi voisi joutua kadotukseen. Kenelläkään ei ole kuitenkaan Raamatun valossa valtuuksia luvata, että kastamaton lapsi pääsisi taivaaseen, oli hän millaisesta perheestä tai millaisessa tilanteessa tahansa. Mielestäni Raamattu selvästi opettaa, että usko ja kaste tarvitaan.

Pienen lapsen uskosta me emme voi sanoa yhtään mitään – ja sehän on siis täysin sama tilanne kuin aikuisten kanssa. Aikuinenkin voi sanoa mitä vain, mutta ulkopuolisista vain Jumala voi tuntea ihmisen sydämen. Usko ei ole iästä kiinni, koska uskokin on Jumalan lahja. *”Usko, jonka Jeesus antaa...” (Ap. t. 3:16).* Pyhä Henki synnyttää uskon: *”Meillä on sama uskon Henki...” (2. Kor. 4:13).* Tämä Pyhä Henki lahjoitetaan kasteessa: *”Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste... Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen.” (Ap. t. 2:38).*

Vanhat kirkot ovat historiansa ajan aina harrastaneet hätäkasteita. Eli jos lapsi näyttää niin heikkovointiselta, että hän ei synnytyksen jälkeen todennäköisesti elä kauan, hänet kastetaan heti synnytyksen jälkeen. Perinteisesti Raamattua on ymmärretty niin, että lapsi on kaikin tavoin pyrittävä kastamaan, jottei hän kuolisi kastamattomana.

Jos kastetta ei ole ehditty toimittaa, ei ole myöskään lupa vedota vaaleanpunaisiin ajatuksiin ja todeta, että kyllä Jumala aina pienen lapsen pelastaa. Yhtä hyvin kuin kysytään: ”Miten käy kastamattoman lapsen, jos hän kuolee?”, voidaan kysyä: ”Miten käy lapsen, joka ei usko?”. Perisyntien tähden lapsi on ansainnut kadotuksen aivan samoin kuin aikuinen. Jumalan sanan julistajien on tehtävä kaikkensa ohjatakseen ihmisiä uskoon. ”Joka uskoo ja kastetaan, se

pelastuu.” Vastasyntyntyttä ei voi kehottaa uskomaan, mutta ihminen voi aina vaikuttaa kasteeseen.

8. ONKO VESIKASTEELLA JA HENKIKASTEELLA MITÄÄN EROA?

Jotkut kirkkokunnat opettavat, että ensin ihminen pitää kastaa aikuisena vesikasteella, ja kun hän on riittävästi kasvanut uskossa, hän saa Pyhän Hengen kasteen, jonka jälkeen esiintyy kielillä puhumista ja muita armolahjoja. Tällaista ihmistä pidetään tosi uskovana. Apostolien teot opettavat monessa kohden, että kaste ja Pyhä Henki kuuluvat yhteen. Ytimekkäästi tämä on sanottu muun muassa kohdassa: *”Pietari vastasi: ’Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lupaus tarkoittaa, teitä ja teidän lapsianne, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etäällä - keitä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.’” (Ap. t. 2:38-39).* Jeesuksen käskyn mukaan toimitettu kaste on siis sekä vesi- että henkikaste. Raamattu ei opeta, että nämä tapahtuisivat erikseen.

Apostolien teoissa on neljä tapauskertomusta, joiden kautta hienolla tavalla opetetaan, miten evankeliumi alkaa levitä juutalaisilta pakanoiden keskuuteen. Samoista kertomuksista käy ilmi, miten kaste ja Pyhä Henki kuuluvat yhteen.

- a) Pyhä Henki juutalaisille (Ap. t. 2)
- b) Pyhä Henki samarialaisille (Ap. t. 8)
- c) Pyhä Henki pakanoille (Ap. t. 10)
- d) Pyhä Henki Johanneksen opetuslapsille (Ap. t. 19)

a) Pyhä Henki juutalaisille

”Kun sitten koitti helluntaipäivä, he olivat kaikki yhdessä koolla. Yhtäkkiä kuului taivaalta kohahdus, kuin olisi käynyt raju tuulenpuuska, ja se täytti koko sen talon, jossa he olivat. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä, jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielillä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi.”

...

”Silloin Pietari astui esiin, ja muut yksitoista hänen kanssaan. Hän alkoi puhua kuuluvalla äänellä: ’Kuulkaa minua, juutalaiset, te kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! Tietäkää tämä: Eivät nämä miehet ole juovuksissa, niin kuin te luulette - nythän on vasta aamu, päivän kolmas tunti. Tämä on sitä, mikä profeetta Joelin suulla on ilmoitettu: - Viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, minä vuodatan Henkeni kaikkiin ihmisiin. Teidän poikanne ja tyttärenne profetoivat, nuorukaiset näkevät näkyjä ja vanhukset ennusunia. Näin teen: palvelijoihini ja palvelijattariini minä vuodatan Henkeni niinä päivinä, ja he profetoivat.’”

...

”Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt kuolleista; me kaikki olemme sen todistajia. Jumala on korottanut hänet oikealle puolelleen, ja hän on ottanut vastaan Isän lupaaman Pyhän Hengen lahjan ja vuodattanut sen, niin kuin te voitte nähdä ja kuulla.”

...

”Kuullessaan tämän kaikki tunsivat piston sydämessään, ja he sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: ’Veljet, mitä meidän pitää tehdä?’ Pietari vastasi: ’Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lupaus tarkoittaa, teitä ja teidän lapsianne, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etäällä - keitä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.’ Pietari jatkoi vielä puhettaan. Hän vetosi heihin ja kehotti: ’Antakaa pelastaa itsenne, ettette hukkuisi tämän

kieroutuneen sukupolven mukana. 'Ne, jotka ottivat hänen sanomansa vastaan, kastettiin, ja uskovien joukkoon tuli sinä päivänä lisää noin kolmetuhatta henkeä.' (Ap. t. 2:1-4, 14-18, 32-33, 37-41)

Vanhan testamentin aikana Pyhä Henki toimi ihmisissä niin, että tiettyä tehtävää tai tarkoitusta varten Jumala antoi Pyhän Hengen vaikuttaa joissain ihmisissä. Kaikilla hurskailla juutalaisilla ei ollut Pyhää Henkeä. Pyhä Henki ei ollut uskovaisuuden merkki, vaan merkki siitä, että Jumala oli vihkinyt kyseisen ihmisen joihin tehtävää varten. Profeetta Joel ennusti (Joel 3:1-5), että tulee aika, jolloin kaikki Jumalan lapset saavat Pyhän Hengen. Nyt tämä ennustus toteutui ja Pietari opettaa samassa yhteydessä heti Pyhän Hengen vuodattamisen jälkeen, että Pyhä Henki ja kaste kuuluvat yhteen.

Jos Pyhä Henki olisi tullut apostoleille yhtä näkymättömästi kuin se tuli 3000 kastetulle, ei heillä olisi ollut mitään näkyvää, miksi he olisivat Pyhään Henkeen uskoneet. Ensimmäiset juutalaiset näkivät Pyhän Hengen vuodattamisen selvästi. Sen jälkeen samanlaisesta tapahtumasta ei Raamatussa kerrotakaan. Eikä tarvitsekaan, sillä apostolit ymmärsivät heti tapahtuneen jälkeen, että Pyhä Henki ja kaste kuuluvat yhteen.

Tämä tapahtui kuitenkin vain Jeesuksen seuraajille, jotka olivat juutalaisia. Mutta koska evankeliumi on tarkoitettu kaikille kansoille, tarvittiin seuraava aluevaltaus.

b) Pyhä Henki samarialaisille

"Filippos tuli Samarian pääkaupunkiin ja julisti sen väelle sanomaa Kristuksesta. Kun samarialaiset kuulivat, mitä hän puhui, ja näkivät ne tunnusteet, joita hän teki, he tulivat sankoin joukoin kuulemaan häntä. Monet vapautuivat saastaisista hengistä, jotka lähtivät heistä kovalla äänellä huutaen, ja monet halvaantuneet ja rannat paranivat."

...

"Mutta kun ihmiset kääntyivät uskomaan Filipposta, joka julisti hyvää sanomaa Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksesta Kristuksesta, he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset. Jopa Simon itse uskoi, ja hänet kastettiin. Hän pysytteli sitten Filippoksen seurassa, ja nähdessään ne suuret ihmeet ja voimateot, joita Filippos teki, hän oli hämmästyksessä suunniltaan. Kun Jerusalemissa olevat apostolit kuulivat samarialaisten ottaneen vastaan Jumalan sanan, he lähettivät Pietarin ja Johanneksen heidän luokseen. Perille tultuaan nämä rukoilivat Samarian uskovien puolesta, että he saisivat Pyhän Hengen. Henki näet ei ollut vielä laskeutunut kehenkään heistä; heidät oli ainoastaan kastettu Herran Jeesuksen nimeen. Pietari ja Johannes panivat kätensä heidän päälleen, ja he saivat Pyhän Hengen." (Ap. t. 8:5-7, 12-17)

Juutalaiset halveksivat samarialaisia, jotka olivat puoliksi juutalaisia ja puoliksi pakanoita, eivätkä näin ollen puhtaita juutalaisia. Heitä ei pidetty Jumalan kansaan kuuluvina. Jeesuksen opetus oli mullistavaa kaikin puolin, mutta yksi juutalaisille vaikeista asioista oli, että kaikilla kansoilla oli oikeus tulla Jumalan lapsiksi. *"Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen."* (Joh. 1:12). Vaikka juutalainen oli ottanut Jeesuksen vastaan, hänen oli vaikea luopua entisestä ajattelumallistaan. Samarialaisten ottaminen Jumalan lapseksi vaati uuden ajattelumallin. Siksi tämä tapaus Samariassa oli tärkeä alkukirkolle.

Pietari ja Johannes rukoilivat samarialaisille Pyhää Henkeä, koska he näkivät, ettei kasteen tarkoitus ollut täyttynyt kokonaan ilman sitä. Pyhän Hengen näkyvän saapumisen vuoksi samarialaiset havaitsivat selvästi, että Jumala kelpuuttaa heidät omiksi lapsikseen – sanoivat

juutalaiset mitä tahansa. Samoin juutalaissyntyiset Jeesuksen seuraajat näkivät, että Jumala teki samarialaisille samoin, miten hän oli tehnyt juutalaisille. Niinpä heillä ei todellakaan ollut mitään oikeutta halveksia samarialaisia. Lisäksi samarialaisilla ei ollut mitään syytä olla oma joukkonsa – eiväthän hekään mielellään olleet tekemisissä Juutalaisten kanssa – vaan he olivat juutalaisten kristittyjen kanssa yhtä Jumalan seurakuntaa.

Tämän jälkeen ei Raamatussa kerrota, että samarialaisetkaan olisivat saaneet Pyhän Hengen enää näin näkyvässä muodossa tai erillään kasteesta. Pietarin opetus pätee yhä: kaste ja Pyhä Henki kuuluvat yhteen.

c) Pyhä Henki pakanoille

"Pietarin vielä puhuessa laskeutui Pyhä Henki kaikkiin, jotka olivat hänen sanojaan kuulemassa. Kaikki Pietarin mukana tulleet juutalaiset uskonveljet ihmettelivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin myös pakanoihin; he kuulivat, kuinka nämä puhuivat kielillä ja ylistivät Jumalan suuruutta. Silloin Pietari sanoi: "Kuka voi estää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin mekin?" Hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen. He pysyivät sitten häntä jäämään sinne vielä muutamaksi päiväksi. Apostolit ja eri puolilla Juudeaa olevat veljet saivat kuulla, että muutkin kuin juutalaiset olivat ottaneet vastaan Jumalan sanan. Kun Pietari sitten tuli Jerusalemiin, ympärileikatut veljet syyttelivät häntä siitä, että hän oli vierailut ympärileikkaamattomien luona ja aterioinut heidän kanssaan. Silloin Pietari kertoi heille alusta alkaen, kuinka kaikki oli tapahtunut:"

...

"Ja kun aloin puhua, laskeutui Pyhä Henki heihin niin kuin alussa meihin. Silloin muistin, mitä Herra oli sanonut: 'Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan Pyhällä Hengellä.' Jos siis Jumala silloin, kun heistä tuli Herraan Jeesukseen uskovia, antoi heille samanlaisen lahjan kuin meille, mikä olin minä estämään Jumalaa?' Tämän kuultuaan kaikki rauhoittuivat ja ylistivät Jumalaa sanoen: 'Jumala on siis avannut pakanoillekin tien kääntymykseen ja elämään.'" (Ap. t. 10:44-11:4, 15-18)

Juutalaisen tavan mukaan oli kiellettyä vierailla pakanan kodissa tai edes keskustella hänen kanssaan (Ap. t. 10:28). Ilman edellä kuvattua Pietarille sattunutta tapausta Jeesuksen seuraajien olisi ollut todella vaikea uskoa, että Jumala hyväksyy myös pakanat omiksi lapsikseen. Kasteessa Jumala antaa Pyhän Hengen lahjan, mutta tällä kertaa Jumala toimi toisin päin. Pietari olisi tuskin toiminut vastoin juutalaista lakia, ellei Jumala olisi vuodattanut ensin Pyhää Henkeä pakanoihin. Pietari oli itse opettanut, että Pyhä Henki annetaan kasteessa, joten nyt hänellä itsellään ei ollut mitään vastaan sanomista. Kasteen sisältö oli jo täyttynyt, joten vedellä kastamiseen ei voinut olla enää mitään estettä. Tämän hän joutui selittämään juurta jaksen Jerusalemin juutalaisille kristityille.

Tämän jälkeen oli selvää, että myös pakanat on kastettava, eikä Raamattu enää kerro vastaavasta Pyhän Hengen näkyvästä ilmestymisestä pakanoiden kasteen yhteydessä. Näkyvä ilmestyminen tarvittiin, jotta juutalaiset ymmärtäisivät, että pakanatkin hyväksytään Jumalan lapsiksi.

Nämä tapaukset A, B ja C osoitetaan myös Apostolien tekojen alussa Jeesuksen seurakunnan leviämisen rajapyykeiksi. Jeesus sanoo juuri ennen taivaaseen astumistaan: *"Mutta te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teihin, ja te olette minun todistajani Jerusalemissa, koko Juudeassa ja Samariassa ja maan ääriin saakka."* (Ap. t. 1:8). Pyhän Hengen saaminen antoi voiman olla todistaja a) Jerusalemissa ja koko juudeassa (juutalaisille) b) Samariassa ja c) maan

äärissä (pakanoille). Samoihin tapahtumiin liittyy Pyhän Hengen näkyvä tuleminen. Nämä kolme ”pään avausta” toteutuivat edellä mainituissa Raamatun historian kohdissa.

d) Pyhä Henki Johanneksen opetuslapsille

”Apolloksen ollessa Korintissa Paavali vaelsi yläköseutujen halki ja tuli Efesokseen. Hän tapasi siellä muutamia opetuslapsia ja kysyi heiltä: ‘Saitteko Pyhän Hengen, kun tulitte uskoon?’ ‘Emme me ole kuulleetkaan mistään Pyhästä Hengestä’, nämä vastasivat. ‘Millä kasteella teidät sitten on kastettu?’ kysyi Paavali. He vastasivat: ‘Johanneksen kasteella.’ Silloin Paavali sanoi: ‘Johannes tosin kastoi vedellä parannukseen, mutta hän kehotti ihmisiä uskomaan toiseen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, Jeesukseen.’ Tämän kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen, ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, Pyhä Henki tuli heihin ja he puhuivat kielillä ja profetoivat.” (Ap. t. 19:1-6)

Neljäs erikoistapaus ei enää kosketa uutta ihmisryhmää. Emme tiedä, ovatko kyseiset opetuslapset juutalaisia vai pakanoita. Kyse ei varsinaisesti ole myöskään Johanneksen oikeista opetuslapsista, vaan ihmisistä, jotka on kastettu sillä parannuksen kasteella, jolla Johannes kastoi. Se on eri kaste kuin Jeesuksen asettama kaste Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. *”Efesokseen tuli Apollos, Aleksandriassa syntynyt juutalainen, joka oli etevä puhuja ja tunsikin kirjoitukset perin pohjin. Hänelle oli opetettu Herran tie, ja pyhää intoa hehkuen hän julisti sanaa ja opetti tarkoin Jeesuksesta, mutta hän tunsikin vain Johanneksen kasteen. Apollos alkoi rohkeasti puhua synagogassa. Kuultuaan hänen julistustaan Priscilla ja Aquila ottivat hänet huostaansa ja perehdyttivät hänet tarkemmin Jumalan tiehen.” (Ap. t. 18:24-26)*

Näillä kahdella kohdalla Raamattu haluaa osoittaa, että juuri Jeesuksen asettama sakramentti on oikea pelastuksen väline. Jälleen Jumala toimii näkyvällä tavalla opettaakseen Jeesuksen seuraajia. Kasteen, uskon ja Pyhän Hengen yhteenkuuluminen käy erittäin hyvin selville edellisen Raamatun kohdan vuoropuhelusta: *”Saitteko Pyhän Hengen, kun tulitte uskoon?” ‘Emme me ole kuulleetkaan mistään Pyhästä Hengestä’, nämä vastasivat. ‘Millä kasteella teidät sitten on kastettu?’”*. Paavalin kysymyksestä ja ihmetyksestä käy ilmi, että nämä kolme asiaa liittyvät kiinteästi toisiinsa.

Tämän jälkeen tällaiset tapaukset loppuvat Raamatussa, eikä kasteen yhteydessä enää mainita Pyhän Hengen näkyviä toimintatapoja. Alkukirkossa näyttää olleen selvää, että Pyhä Henki saadaan kasteessa, eikä sen uskomiseksi tarvita ihmeitä. Nämä neljä erikoistapausta tarvittiin Raamatun lehdille, jotta jokainen kastettu voi uskoa saaneensa Pyhän Hengen, vaikka kastehetkellä ei tunnukaan erikoiselta. Loput Raamatun kastekertomukset ovatkin varsin arkisen kuuloisia, vaikka niihin kätkeytyvät Jumalan suuret lahjat.

”Hän käski pysäyttää vaunut, ja he molemmat, Filippos ja hoviherra, astuivat veteen, ja Filippos kastoi hänet. Kun he olivat nousseet vedestä, Herran Henki tempasi Filippoksen pois. Hoviherra ei enää nähnyt häntä mutta jatkoi iloisena matkaansa.” (Ap. t. 8:38-39)

”Meitä kuuntelemassa oli myös muuan Lyydia, jumalaapelkäävä nainen, joka oli kotoisin Tyatirasta ja kävi kauppaa purppurakankailla. Herra avasi hänen sydämensä ottamaan vastaan sen mitä Paavali puhui, ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin. Hän sanoi sitten meille: ‘Jos kerran pidätte minua Herraan uskovana, tulkaa kotiini ja jääkää vieraikseni.’ Hän vaatimalla vaati meitä tulemaan.” (Ap. t. 16:14-15)

"He puhuivat sitten Herran sanaa hänelle ja koko talonväelle. Heti paikalla, keskellä yötä, vanginvartija otti heidät hoiviinsa ja pesi ruoskaniskujen haavat, ja hänet ja hänen perhekuntansa kastettiin heti. Hän vei heidät kotiinsa ja kattoi heille ruokapöydän, ja yhdessä koko talonväkensä kanssa hän riemuitsi, kun nyt uskoi Jumalaan." (Ap. t. 16:32-34)

"Kuitenkin synagogan esimies Crispus tuli uskoon, ja myös koko hänen perhekuntansa uskoi Herraan. Monet muutkin korinttilaiset, jotka kuuntelivat Paavalia, tulivat uskoon, ja heidät kastettiin." (Ap. t. 18:8)

Paavalin kääntymiseen liittyy erityisen hieno todistus Pyhästä Hengestä ja kasteesta. *"Ananias lähti. Hän meni sisälle taloon, pani kätensä Saulin päälle ja sanoi: 'Saul, veljeni! Herra on lähettänyt minut - Jeesus, joka ilmestyi sinulle, kun olit matkalla tänne. Hän lähetti minut, jotta saisit näkösi takaisin ja täytyisit Pyhästä Hengestä.' Samassa oli kuin suomet olisivat pudonneet Saulin silmistä, ja hän näki jälleen. Hän nousi jalkeille, ja hänet kastettiin. Ruokaa nautittuaan hän taas voimistui." (Ap. t. 9:17-19)* Ananias oli lähetetty, jotta Saul a) saisi näkönsä ja b) täytyisi Pyhästä Hengestä. Tämä toteutui, kun a) Saulin näkö palautui ja b) hänet kastettiin. Saulista tuli Paavali, merkittävä apostoli, mutta silti Pyhän Hengen lahjoittaminen tapahtui hänelle yhtä arkisesti kuin muillekin uskoville.

9. KASTEEN TUOMA USKON VARMUUS

Minulle itselleni kasteella on suuri merkitys jokapäiväisessä uskon elämässä, koska kaste antaa varmuuden pelastumisesta. Se sisältää Jumalan lupauksen siitä, miten jo ennen maailman luomista suunniteltu pelastus tulee minun osakseni. Ilman lupautta joutuisin etsimään pelastusvarmuutta itsestäni. En ikinä pystyisi uskomaan ilman, että Jumala on ensin tehnyt jotain, mihin voin uskoa. Mutta nyt Jeesuksen sovitus työ tulee kasteen kautta minun henkilökohtaiseksi omaisuudekseni.

Kyse ei ole siitä, että ihminen voisi kasteen toimittamalla pelastaa ihmisiä vastoin Jumalan tahtoa. Jumala on itse tehnyt aloitteen ja luvannut, että tätä lahjaa käyttämällä ihminen pelastuu. Hänen tahtonsa on, että jokainen pelastuu. Siksi hän on käskennyt kastaa kaikki kansat. Joka luottaa samaansa lahjaan, luottaa Jumalaan ja Kristukseen, johon hänet on kasteessa liitetty. Lahjasta voi myös kieltäytyä, eikä kaste ilman uskoa pelasta ketään.

Raamatun lupaus Pyhästä Hengestä, joka saadaan kasteessa, on erittäin hyvä rauhoittaja ja uskon vahvistaja. Pyhän Hengen tärkeimmät toimintatavat – uskon synnyttäminen ja Kristuksen kirkastaminen – ovat asioita, jotka eivät ole näkyviä ja mitattavia. Koska Pyhää Henkeä ei voi nähdä, saattaa esimerkiksi seuraava Raamatun kohta aiheuttaa suurta ahdistusta: *"Te ette kuitenkaan elä oman luontonne vaan Hengen alaisina, jos kerran Jumalan Henki asuu teissä. Mutta se, jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei ole hänen omansa." (Room. 8:9)* Kasteen lahjan saatuaan ihminen voi uskoa omistavansa Pyhän Hengen lahjan.

Lopuksi liitän vielä yhden kertomuksen, jonka kuulin eräässä opiskelijaillassa pastori Matti Väisäsen kertomana. Siinä on kerrottu jotain siitä, miten kaste näkyvänä toimituksena on Jumalan suuri lahja meidän uskomme vahvistukseksi.

Matti Väisänen, Kaste Raamatussa -kirjan kirjoittaja kertoi eräästä naisesta, jonka kanssa hänellä oli puhelinsielunhoitosuhde noin 25 vuotta. Nainen sairasti jonkin asteista masennusta. Masennukseen liittyi hengellisten asioiden osalta kiinteästi huoli pelastumisesta. Joka kerta syvimmissä masennuksen puuskassa

hän soitti pastori Väisäselle ja valitti, että hän on menossa kadotukseen. Ja samalla tavalla joka kerta Matti luki jotain lohduttavaa ja armollista Raamatusta, rukoili hänen kanssaan ja julisti synninpäästön. Tätä tapahtui suunnilleen kerran kuukaudessa.

Eräänä joulupäivänä tämä nainen soitti jälleen samalla asialla. Perhe oli koolla juhlapäivänä, joten poikkeuksellisesta tilanteesta johtuen ja kastetta käsittelevän kirjansa aihepiirin innoittamana Matti toimi vähän toisella tavalla ja nopeammin. Hän totesi, että naisen ahdistuksen syyksi on vain kaksi vaihtoehtoa.

Ensimmäinen on se, että naista ei ole kastettu. Nainen intti kovasti vastaan ja sanoi lopulta, että hän voi vaikka etsiä kastetodistuksen käsiinsä kirkkoherran virastosta. Matti sanoi: "Teepä niin! Ennen minä en usko, että sinut on kastettu." Puhelu päättyi sillä erää.

Parin päivän päästä nainen soitti uudelleen. Hän oli hakenut kopion kastetodistuksesta. Matti pahoitteli kovasti ja sanoi erehtyneensä kasteasian suhteen. Niinpä jäljelle jäi vain yksi vaihtoehto. "Jumala on samanlainen tyhjänpuhuja ja epäluotettava, kuin kaikki ihmisetkin", Matti sanoi. Nainen kiivastui toden teolla: "Mitä sinä Matti pappi tuollaista puhut! Sinähän olet aivan sekaisin!" Tähän Matti totesi: "Minä vain sanoin omin sanoin sen, mitä sinä olet yrittänyt minulle selittää 25 vuoden ajan." Nainen iski luurin korvaan niin että korvissa soi.

Kuitenkin parin päivän päästä nainen soitti jälleen. Tällä kertaa Matti kuuli hänen äänestään, että masennus oli poissa. Ja naisen viesti vahvisti sen. Nainen kertoi, että nyt hänellä oli varmuus pelastuksesta. Lisäksi hänellä oli kaksi pyyntöä. Ensiksi hän pyysi, että jos hän kuolee ennen Mattia, tämä tulisi siunaamaan hänet. Ikäerosta johtuen Matti laskeskeli, että lupaus on helppo, mutta vakuutteli kyllä tulevansa, jos jotain poikkeuksellista tapahtuu. Toinen pyyntö oli, että naisen kehystämä kastetodistus laitettaisiin arkkuun mukaan. Hän ajatteli näyttää sitä perillä, jos tulee ongelmia. Matti naurahti ja sanoi, ettei tätä tarvitse tehdä, sillä alkuperäinen on jo taivaan elämän kirjassa.

Parin päivän päästä puhelin soi jälleen. Nainen soitti ja pyysi, että jos se todistus kuitenkin laitettaisiin mukaan. Hän haluaisi verrata, minkä verran kopio on haalistunut. :) Sen koommin nainen ei ole soittanut sielunhoidollisissa asioissa. Matti sanoi itse soittaneensa joskus ja pyytäneensä apua masennuksessa ollessaan.